

Grue kommune,
postboks 94,
2261 Kirkenær,
post@grue.kommune.no

JORDVERNALLIANSEN I INNLANDET
HØYVANGVEGEN 40, BLÆSTAD
2322 RIDABU
TLF: 62 55 53 10
EPOST: INNLANDET@JORDVERN.NO
NETT: WWW.JORDVERN.NO/INNLANDET

14.11.2022

Høringsuttalelse til planprogram for detaljreguleringsplan av Kirkenærtunet Vest Boligområde (B3), Grue kommune.

Jordvernalliansen i Innlandet er dannet av en rekke organisasjoner innen landbruk, miljø og fagbevegelse, og arbeider for bevaring av dyrket mark og matjord, og mot en stadig forverring av norsk sjølforsyningsgrad og matsikkerhet. Alliansen består blant annet av LO Innlandet, Naturvernforbundet, Bondelaget, Natur og Ungdom, Bonde- og Småbrukarlaget, Kokkenes Mesterlaug, Bygdeungdomslaget og Bygdekvinnelaget.

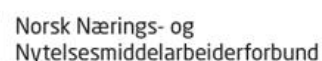
Jordvernalliansen viser til at planprogram for detaljreguleringsplan av Kirkenærtunet Vest Boligområde (B3) i Grue kommune er lagt ut til offentlig ettersyn, med høringsfrist 14. november 2022.

Jordvern omtales i svært liten grad i plandokumentet. Dette mener vi er oppsiktsvekkende. I dette planprogrammet bør hensynet til jordvern være det klart viktigste utredningstemaet.

Stortinget strammet i juni 2021 inn det nasjonale jordvernmålet. Maksimalt 3000 dekar dyrket mark skal nå omdisponeres årlig, mens målet tidligere lå på maksimalt 4000 dekar. Omdisponeringen skal dermed ned med en firedel. Kommunene har en sentral rolle i oppfølgingen av strategien. Denne kraftige innstramningen må få konsekvenser for all kommunal og regional arealplanlegging, samt for private planforslag.

Dette fordrer en klar endring av praksis, noe regjeringen også har gitt kommunene tydelige meldinger om:

- Regjeringen ga i brev til alle landets kommuner 8. januar 2021 klar beskjed om å vektlegge jordvern i arbeidet med å nå FNs bærekraftsmål.
- I felles brev fra Landbruks- og Matdepartementet og Kommunal- og Distrikts departementet den 23. mars i år oppfordret regjeringen alle landets kommuner til å vedta egne jordvernstrategier, og til å vedta egne nullvisjoner for omdisponering av dyrket mark. I brevet fra regjeringen oppfordres kommunene også til å gå gjennom sine allerede vedtatte planer for å finne tidligere omdisponerte arealer som står urørt og som det er mulig å **tilbakeføre** til LNF-område.

Jordvernalliansen er av den klare oppfatning at nettopp denne type nedbygging som Grue kommune her legger opp til, er det Statsrådene har i tankene når de ber om at tidligere omdisponerte arealer tilbakeføres til LNF-formål. Kommunen viser til at området er vedtatt avsatt til boligformål i kommuneplanens arealdel i 2013. Vi tørr minne om at arealforvaltning har en helt annen betydning i dag enn det som var tilfelle for snart 10 år siden, og jordvern er nå en helt sentral føring i kommunale utbyggingssaker.

Videre ser vi at planprogrammet viser at det planlegges å legge en adkomstveg fra Bruvegen til planområdet over dyrka mark. Dette tiltaket er utenfor det omregulerte planområde fra 2013 og er således, slik kommunen selv beskriver det, i strid med kommuneplanens formål for dette arealet. Her går altså kommunen i motsatt retning av nasjonale føringer, ved at planområdet skal utvides og enda mer matjord vil gå tapt. **Det kan rett og slett ikke anlegges adkomstveg på dyrket mark!**

Innledningsvis i planprogrammet beskrives behovet for nye boliger i Grue kommune fram mot 2040. Slik vi oppfatter dette, forventes en beskjeden befolkningsvekst og ditto behov for nye boliger. Det finnes allerede nok avsatte boligarealer i Grue til å dekke den forventede befolkningsutviklingen, og det finnes også arealer sentralt ved Kirkenær som bør utredes nærmere uten å gå bekostning av jordvern. Jordvernalliansen mener derfor at en utbygging av Kirkenærtunet Vest er unødvendig i denne sammenheng.

I planprogrammets kapittel 4, savner vi henvisning til nasjonal jordvernstrategi. Denne må inn i planprogrammet under pkt. 4.2 – Nasjonale føringer, som et helt sentralt tema. Som vi skriver innledningsvis i vårt hørings svar, er jordvern det viktigste temaet som må utredes i en evt. videre detaljregulering av dette planområdet.

Videre savner vi et krav om hvordan matjord skal håndteres i prosjektet. Dette bør det stilles krav til i kapittel 5. Det må lages en planbeskrivelse og rekkefølgebestemmelser om hvordan matjord skal håndteres ved en evt. nedbygging av dyrket mark, både i dagens planområde og for adkomstvegen. Skal en gå videre med dette planarbeidet, må det beskrives i detalj hvordan matjordhåndtering er tenkt utført. Matjord må i et slikt prosjekt primært gjenbrukes til matproduksjon, enten ved å flytte matjorda til et nydyrkingsfelt eller som jordforbedringstiltak på skrinne matjordarealer i nærområdet. Kommunen må derfor stille krav om en matjordplan, utarbeidet av relevant fagekspertise.

DISSE ORGANISASJONENE DELTAR I JORDVERNALLIANSEN I INNLANDET REGIONALT ELLER PÅ FYLKESNIVÅ:

JORDVERNALLIANSEN I INNLANDET
HØYVANGVEGEN 40, BLÆSTAD
2322 RIDABU
TLF: 62 55 53 10
EPOST: INNLANDET@JORDVERN.NO
NETT: WWW.JORDVERN.NO/INNLANDET

Grue kommune har i perioden fra 2005 til 2021 omdisponert 470 dekar dyrket mark til andre formål enn landbruk. Dette er svært mye, og kommunen utmerker seg negativt i sammenligning med resten av kommunene i Innlandet ved at kun 7 kommuner har omdisponert mer dyrket mark i perioden.

Avslutningsvis vil Jordvernalliansen fraråde at Grue kommune går videre med detaljregulering av dette planområdet, og heller vedtar en tilbakeføring til LNF, slik regjeringen ber om i sitt brev av 23. mars 2022. Det er også våre klare forventning at overordnet planmyndighet vil stanse dette planforslaget, i tråd med forannevnte føring og til det beste for jordvernet og ivaretagelse av matproduksjonen i Innlandet.

Med vennlig hilsen arbeidsutvalget i Jordvernalliansen i Innlandet,

Elektronisk godkjent, uten underskrift

Lars Opsal jr	Odd Erik Kokkin	Stephan Viehmann	Lars Arne Mjørhund
Innlandet Bondelag	LO i Innlandet	Naturvernforbundet i Innlandet	Innlandet Bondelag

DISSE ORGANISASJONENE DELTAR I JORDVERNALLIANSEN I INNLANDET REGIONALT ELLER PÅ FYLKESNIVÅ:

NATURVERNFORBUNDET – INNLANDET BONDELAG – INNLANDET NATUR OG UNGDOM – LO INNLANDET – KOKKENES MESTERLAUG HEDOPP
NORSK NÆRINGS- OG NYTELSESMIDDELARBEIDERFORBUND – BONDE- OG SMÅBRUKARLAGET – BYGDEKVINNELAGET
INTERNASJONAL KVINNELIGA FOR FRED OG FRIHET AVDELING HEDMARK/OPPLAND – BYGDEUNGDOMSLAGET
NORGES MILJØVERNFORBUND REGION ØSTLANDET